

2021-12-06

Kommuninvest Ekonomisk förening
Medlemmarna

Sammanfattning av inkomna synpunkter efter extra medlemssamråd i oktober 2021

Bakgrund

14, 15 och 19 oktober 2021 genomförde Kommuninvest extra medlemssamråd med anledning av regeringens förslag om en s.k. riskskatt. Riskskatten förväntas införas 1 januari 2022.

Sammanfattning av förslaget till riskskatt

Förslaget innebär ökade kostnader för kommuner och regioner år 2022 på ca 280 miljoner kronor och för 2023 och framåt på minst 330 miljoner kronor. En kostnad som ska bäras av kommuner och regioner som använder sig av Kommuninvest vid upplåning. Riskskatten betalas av Kommuninvest och innebär mer än en fördubbling av Kommuninvests nuvarande operativa kostnader, från dagens ca 250 miljoner kronor till ca 580 miljoner kronor 2023, vilket innebär att riskskatten ökar Kommuninvest operativa kostnader med ca 130 procent.

Vid medlemssamråden redovisade Kommuninvest sina överväganden om hur de ökade kostnaderna för riskskatten skulle kunna hanteras inom Kommuninvest-koncernen. Medlemmarna gavs möjlighet att i samband med medlemssamråden och fram till november månads utgång lämna synpunkter på förslagen.

I det följande ges en beskrivning av redovisade förslag och medlemmarnas synpunkter på förslagen.

Förslagen

Vid medlemssamråden redovisade Kommuninvest de åtgärder som bedömdes vara viktiga att diskutera med medlemmarna. Följande områden berördes.

- Kostnadsreduceringar inom Kommuninvestkoncernen
- Beslutad kapitalplan för åren 2021-2024
- Ränta på insatskapital och återbäring
- Marginal/buffert i prissättningen
- Höjt pris på nyutlåning
- Höjt pris på utestående lån
- Prisdifferentiering

Nedan sammanfattas förslagen och medlemmarnas synpunkter.

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

Kostnadsreduceringar inom Kommuninvestkoncernen

Redovisat förslag

Styrelserna i Föreningen och Bolaget har initierat förberedelser för kostnadsreduceringar med 10 procent i kreditmarknadsbolaget och 20 procent i föreningen jämfört med den långsiktiga verksamhetsplan som beslutades under 2020.

Medlemmarnas synpunkter

En stor majoritet av de medlemmar som kommit med inspel har tillstyrkt förslaget, med medskicket att kostnadsreduceringarna bör utformas så att konsekvenserna för grunduppdraget, dvs. att ge medlemmarnas bästa möjliga pris vid upplåning, hålls så begränsade som möjligt.

Kapitalplanen ligger fast

Redovisat förslag

Vid föreningsstämman 2020 beslutades en reviderad Plan för Kommuninvests kapitalisering. Planen utgår från att utlåningen till medlemmarna ökar de närmsta åren och med de krav som de reglerande myndigheterna ställer på kreditinstitut egna kapital vid utlåning så fastställdes att medlemmarna successivt ska betala in ett ökat insatskapital till Kommuninvest under åren 2020 till 2024.

Kommuninvests bedömning och förslag är att den beslutade kapitalplanen bör ligga fast.

Medlemmarnas synpunkter

En stor majoritet av de medlemmar som kommit med synpunkter har tillstyrkt förslaget.

Ränta på insatskapital

Redovisat förslag

Kommuninvests utgångspunkt har de senaste åren varit att långsiktigt kunna ge medlemmarna en avkastning på insatt kapital som motsvarar Riksbankens reporänta plus 2 procentenheter. I denna del redovisades flera alternativ.

- *Alternativ 1:* En sänkning av räntan på insatskapitalet till 1,0 procent över Riksbankens reporänta under hela återstående del av kapitaliseringsperioden, dvs 2022 till 2024. Därefter en återgång till 2,0 procent år 2025.
- *Alternativ 2:* En sänkning av räntan på insatskapitalet till 0,5 procent 2022, 1,0 procent 2023, 1,5 procent 2024 och därefter 2,0 procent.
- *Alternativ 3:* En sänkning av räntan på insatskapitalet till 0,0 procent 2022, 0,5 procent 2023, 1,0 procent 2024 1,5 procent 2025 och därefter 2,0 procent från 2026.

Medlemmarnas synpunkter

Ett flertal synpunkter har kommit in. Grundinställning hos medlemmarna är att de i egenskap av ägare har rätt till en rimlig avkastning på insatt kapital. Samtidigt finns en förståelse för att även ägarna bör ta sitt ansvar för de ökade kostnaderna i koncernen och under en övergångsperiod acceptera en lägre avkastning på insatt kapital. Majoriteten av medlemmarna anser att avkastningen inte kan vara noll, men det är acceptabelt att under ett till två år få en lägre avkastning på insatt kapital. Flertalet av medlemmarna förordar därför en lösning med en lägre avkastning under två år, vilket exempelvis skulle kunna innebära en avkastning på 0,5 procent respektive 1,0 procent 2022 och 2023 och att det därefter sker en återgång till 2,0 procent över Riksbankens reporänta.

Det finns även enstaka medlemmar som anser att ägarna ska ta hela kostnaden eftersom priset på utlåning till kund då skulle kunna hållas nere. Den motsatta synpunkten finns också, dvs. att ägarna ska hållas skadeslösa och att hela kostnaden för riskskatten bör betalas genom prishöjning på utlåningen.

I denna del finns även en bred acceptans för att återbäringen till medlemmarna inte är prioriterad under innevarande kapitaliseringsperiod.

Marginal/buffert i prissättningen

Redovisat förslag

Marginalen i prissättning för att hantera risker är idag 2,3 baspunkter. Förslaget innebär att marginalen minskas till 1,3 baspunkter. Kommuninvest ser att denna åtgärd är kopplad till kapitalplanen. Genom att inte ändra den beslutade kapitalplanen får Kommuninvest tillräckliga förutsättningar att möta eventuellt negativa resultat med eget kapital eftersom det ökade kapitalet ska möta framtida utmaningar och risker.

Medlemmarnas synpunkter

En stor majoritet av de medlemmar som haft synpunkter har tillstyrkt förslaget.

Höjt pris på nyutlåning

Redovisat förslag

Kommuninvest bedömning är att utlåningsmarginalen gentemot kund behöver öka upp till 5,5 baspunkter. Nivån är beroende av beslut kring övriga insatser.

Medlemmarnas synpunkter

Ett flertal synpunkter har kommit in. Medlemmarna anser det olyckligt, men nödvändigt att priset på nyupplåning måste öka för att möta kostnadsökningen i koncernen. Det finns en risk för att konkurrenssituationen försämras i förhållande till de alternativ som en enskild kommun och region har vid upplåning. En tydlig uppmaning från medlemmarna i denna del att så långt möjligt minimera ökningen av priset på nyutlåningen.

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

Höjt pris på utestående lån

Redovisat förslag

En möjlighet till finansiering av ökade kostnader är att höja priset på den utestående lånestocken. En sådan möjlighet finns i villkoren för låneavtalen mellan Kommuninvest och kund under förutsättning att höjningen är motiverad av beslut från statsmakterna som Kommuninvest inte rör över.

Ett alternativ till räntehöjning på utestående lån är att ta ut en årlig tilläggs- eller administrationsavgift.

Medlemmarnas synpunkter

Ett flertal synpunkter har kommit in. Flera av medlemmarna anser att frågeställningen är komplex, men vi konstaterar att majoriteten av medlemmarna anser att om priset på utestående lån ska höjas, så bör det ske genom att en administrativ avgift tas ut och inte en ökning av räntan på ingångna lån. En administrativ avgift är även att föredra eftersom Kommuninvest har en viss förhoppning om att skatten blir tillfällig. En administrativ avgift bör vara enklare att ta bort.

Det finns två huvudsakliga skäl som framförs mot att ändra prissättningen på utestående lån. Åtgärden bedöms som ett alltför stort ingrepp i ingångna avtal och kan skada Kommuninvests trovärdighet som kreditgivare. Det är en relativt ovanlig åtgärd att kreditgivaren ändrar villkoren. Vidare kan kombinationen av åtgärder i övriga delar vara tillräcklig så att prissättningen på utestående lån inte behöver ändras.

De medlemmar som kan acceptera en ökning av priset på utestående lån ser det som nödvändigt och rättvist att alla medlemmar/kunder, gamla och nya och oaktat om man har lån eller om man har för avsikt att ta lån framöver, är med och finansierar kostnadsökningen. Vidare framförs argumentet att det är den befintliga lånestocken som inledningsvis och i allt väsentligt står för riskskatten eftersom den tas ut på balansräkningens omfattning vid årsskiftet. Så åtminstone inledningsvis är det den befintliga lånestocken som bör ta kostnaden.

Kommuninvest bör i denna del överväga om en administrativ avgiften ska vara tillfällig, dvs. bara tas ut två till fyra år.

Prisdifferentiering

Redovisat förslag

Kommuninvest kan, i begränsad omfattning och utifrån specifika kriterier, prisdifferentiera gentemot kund när så är motiverat ur marknadssynpunkt. En konsekvens av riskskatten kan vara att storskalighetsfördelarna i den kommunala samverkan inom finansieringsområdet minskar om flera av Kommuninvests

kunder väljer andra finansieringsalternativ, vilket särskilt skulle drabba små och medelstora kommuner och regioner. För att då bibehålla volymer och konkurrenskraft skulle en ökad flexibilitet i prisdifferentieringen möjligen kunna vara ett alternativ.

Medlemmarnas synpunkter

Ett flertal synpunkter har kommit in. Sammanfattningsvis är en stor majoritet av medlemmarna överens om att samverkan i Kommuninvest ska bygga på grundidén om att alla medlemmar ska kunna erbjudas samma villkor. Av rättviseskäl bör det vara utgångspunkten även framgent. Samtidigt har medlemmarna så långt, genom Ågardirektiv, accepterat att Kommuninvest kan prisdifferentiera utifrån vissa kriterier.

En majoritet av medlemmarna accepterar att Kommuninvest gör en grundlig genomgång av frågan om att öka flexibiliteten i prisdifferentieringen. Argumenten för att närmare utforska detta är att utan denna möjlighet riskerar Kommuninvest att tappa lånevolym från stora kommuner och regioner, vilket ändå gör det dyrare för små och medelstora kommuner.

Samtidigt har flera medlemmar framfört uppfattningen att prisdifferentieringen, särskilt med hänvisning till rättviseskäl, är problematisk eller direkt negativ och att den därför inte bör utökas.

Slutsatser av inkomna synpunkter

Enligt vår bedömning av inkomna synpunkter så finns det en bred acceptans bland medlemmarna i Kommuninvest för att

- Kapitalplanen för åren 2021-2024 ligger fast
- Räntan på insatskapital tillfälligt kan sänkas för att bidra till finansieringen av riskskatten
- Återbäringen inte är prioriterad de närmsta åren
- Marginalen i prissättningen kan justeras till 1,3 baspunkter
- Räntan på nyutlåning kan höjas, men nivån på höjningen är villkorad av avvägningen mellan denna och andra åtgärder och bör minimeras

Vår bedömning är att medlemmarna anser att det finns två frågor som är mer komplexa och som kräver ytterligare utredning och diskussion. Dessa är:

- Höjt pris på utestående lånestock
- Ökad flexibilitet i prisdifferentieringen

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och regioner i samverkan

Fortsatt process och tidsplan

Ovanstående kommer att redovisas för Förenings- och Bolagsstyrelserna.

Besluten om hur vi går vidare tas vid Förenings- och Bolagsstyrelsens möten i december 2021 samt successivt under 2022.

Ulf Bengtsson
Föreningsstyrelsens sekreterare

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro